

Sygn. akt **III AUa 169/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Protokolant: Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2022 r. w P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) sp. z o.o. w Ś. oraz (...) sp. z o.o. w Ś.,

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

przy udziale : M. K., E. M., M. M. (1), U. M., I. N., S. R., I. S., P. S., K. T., D. N., G. W.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji (...) sp. z o.o. w Ś. oraz (...) sp. z o.o. w Ś.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 30 grudnia 2020 r. sygn. akt IV U 1375/18

1. oddała apelację (...) sp. z o.o. w Ś.,
2. oddała apelację (...) sp. z o.o. w Ś.,
3. zasądza od (...) sp. z o.o. w (...) sp. z o.o. w Ś. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. po 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

	sędzia Marta Sawińska	
--	-----------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.03.2018 r., nr (...) na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1a w zw. z art. 38a ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że płatnikiem składek dla M. K., E. M., M. M. (1), U. M., I. N., D. N., S. R., I. S., P. S., K. T. jako osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych przez (...) sp. z o.o. w okresie od 01.02.2016 r. do 31.05.2017 r. jest (...) sp. z o.o. oraz dla G. W. jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę, zgłoszonej do ubezpieczeń społecznych przez (...) sp. z o.o. w okresie od 01.03.2016 r. do 31.05.2017 r. jest (...) sp. z o.o.

W uzasadnieniu organ rentowy wywodził, że ww. osobowy mimo zawartych od 01.02.2016 r., a w przypadku G. W. od 01.03.2016 r., umów o pracę z firmą (...) sp. z o.o., nie świadczyły pracy na rzecz tej firmy. W kontrolowanym przez Zakład okresie osoby te wykonywały pracę na rzecz firmy (...) spółka z o.o., w której były zatrudnione do 31.02.2016

r. (G. W. do 29.02.2016 r.). Osoby zgłoszone do ubezpieczeń przez firmę (...) sp. z o.o. wykonywały pracę na rzecz (...) sp. z o.o. w ramach umowy o udostępnienie czasowe personelu zawartej pomiędzy ww. podmiotami gospodarczymi dnia 30.11.2015 r. Osoby te wykonywały na rzecz (...) sp. z o.o. usługi w zakresie produkcji wyrobów wełnianych, odzieży, usług krojenia materiałów, szycia, sprzedaży wyrobów w imieniu i na rzecz (...) sp. z o.o. Były to takie same czynności, które osoby te wykonywały gdy były zatrudnione na podstawie umów o pracę zawartych do 31.01.2016 r., a w przypadku G. W. do 29.02.2016 r., ze spółką (...).

Odwołanie od powyższej decyzji złożyli płatnik składek (...) Sp. z o.o. oraz (...) Sp. z o.o., wnosząc o uchylene zaskarżonej decyzji w całości ewentualnie jej zmianę poprzez ustalenie że płatnikiem składek dla zainteresowanych wymienionych w decyzji jest (...) sp. z o.o. – obecny płatnik składek oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz odwołujących się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu odwołujący podnieśli, że wydana przez ZUS decyzja ze wskazaniem na art. 83 i art. 38 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest całkowicie wadliwa, albowiem wskazane przepisy mają zastosowanie w przypadku, gdy składki należne z tytułu zatrudnienia nie są odprowadzane w należytej wysokości lub też całkowicie zaniechano ich opłacania, co w niniejszej sprawie nie ma miejsca. Odwołujące spółki wskazały, iż praktyka polegająca na wykonywaniu przez pracowników jednej firmy czynności na rzecz innej firmy jest całkowicie legalna, mieści się w granicach swobody umów i w praktyce obrotu gospodarczego w żaden sposób nie może budzić zastrzeżeń czy wątpliwości, tym bardziej w sytuacji, gdy z tytułu zatrudnienia do ZUS wpływają wszelkie należne składki. Zawarcie umowy cywilnoprawnej i pozostawienie pracowników w spółce (...), przy jednoczesnym wykonywaniu zleconych umową cywilnoprawną czynności na rzecz spółki (...) podyktowana była faktem, iż (...) sp. z o.o. poza zatrudnieniem pracowników i kosztami z tym związanymi nie generuje innych kosztów i z tego powodu pracownicy tej spółki mogli otrzymać podwyżkę wynagrodzenia, co nie było możliwe w (...) sp. z o.o. W ocenie odwołujących decyzja ZUS ingeruje w swobodę umów cywilnoprawnych, co doprowadziłoby do sytuacji, że pracownicy musieliby na nowo podjąć zatrudnienie w spółce (...), otrzymywać niższe wynagrodzenie, a ZUS otrzymałby niższe składki.

Na podstawie art. 219 k.p.c. sąd połączył sprawy z odwołań spółek (...) w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z 30.12.2020 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze (sygn. IV U 1375/18) oddalił odwołania (pkt 1 wyroku) oraz zasądził odwołujących (...) sp. z o.o. w (...) sp. z o.o. w Ś. na rzecz organu rentowego po kwocie 1980 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Spółka (...) z o.o. z siedzibą w Ś. przy ul. (...), zarejestrowana od 15.04.2010 r., wykonuje działalność gospodarczą, której przeważającym przedmiotem jest sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami oraz m.in. produkcja tkanin wełnianych, produkcja gotowych wyrobów tekstylnych, sprzedaż detaliczna sprzętu sportowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach.

(...) sp. z o.o. jest S. H. posiadająca 97% udziałów oraz E. H. posiadająca 3% udziałów. Prezesem Zarządu Spółki jest S. H..

Spółka (...) z o.o. z siedzibą w Ś. przy ul. (...), zarejestrowana od 07.02.2005 r., wykonuje działalność gospodarczą, której przeważającym przedmiotem jest produkcja gotowych wyrobów tekstylnych oraz m.in. sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach, sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia, sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych.

(...) sp. z o.o. są M. H. posiadający 50% udziałów oraz E. H. posiadająca 50% udziałów. Prezesem Zarządu Spółki jest M. H., natomiast E. H. pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 30.11.2015 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o. zawarta została umowa o udostępnieniu personelu, na mocy której firma (...) zobowiązała się do świadczenia na rzecz (...) usług obejmujących udostępnianie czasowe na rzecz (...) osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę w (...) i zaangażowanych przez (...) na podstawie umów prawa cywilnego w celu wykonywania umówionych zadań i pracy oraz wykonywania usług w (...) sp. z o.o. Ś., a spółka (...) zobowiązała się do zapłaty (...) wynagrodzenia.

Zgodnie z § 3 pkt 1 zawartej umowy tytułem wynagrodzenia za wykonywanie przedmiotowej umowy (...) miał zapłacić (...) co miesiąc kwotą obejmującą wszystkie pełne koszty zatrudnienia w danym miesiącu wszystkich udostępnionych osób zatrudnionych zarówno na umowach o pracę, jak również na umowach zlecenia, tj. pensje brutto, obciążenia ZUS oraz wszystkie inne koszty z tym związane, jak np. koszty badań lekarskich oraz w przypadku osób na umowach zlecenia pełne koszty zapłaty tej usługi.

W pkt 2 postanowiono, że wynagrodzenie (...) płatne będzie: 1) co miesiąc na podstawie faktur VAT wystawionych do 10-go dnia miesiąca za miesiąc poprzedni; 2) w ciągu 14-stu dni po doręczeniu (...) faktury VAT i z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności; 3) z zachowaniem drogi bankowej na rachunek (...) wskazywany w fakturach VAT.

Spółka (...) z o.o. głównie zajmuje się produkcją wyrobów z runa owczej wełny. Są to wyroby zdrowotne i wszystkie produkty są antyaromatyczne i rehabilitacyjne. Spółka zatrudniała łącznie 12 pracowników, którzy byli pracownikami produkcji oraz pracownikami biurowymi. Z roku na rok sytuacja finansowa spółki ulegała pogorszeniu i generowała coraz większe straty. Z tego powodu w 2016 r. spółka zwolniła wszystkich pracowników za porozumieniem stron.

W dniu 30.11.2015 r. spółka (...) zawarła ze spółką (...) umowę dotyczącą udostępniania personelu, która zaczęła obowiązywać w lutym 2016 r. Wówczas byli pracownicy spółki (...) rozpoczęli pracę dla (...) sp. z o.o. Zakres czynności pracowników pozostawał bez zmian, jedynie zwiększeniu uległa stawka godzinowa za pracę.

Zgodnie z zawartą umową od 2016 r. spółka (...) wykonuje zlecenia przyjmowane od spółki (...). Realizacja przedmiotowej umowy wyglądała w ten sposób, że E. H. kontaktowała się z M. P. – kierownikiem administracyjnym, której przekazywała zlecenie. Następnie M. P. zlecenie przekazywała brygadziście, a ten dalej – na produkcję.

Pracownicy (...) korzystają z maszyn i narzędzi należących do spółki (...).

Obecnie spółka (...) nie zatrudnia żadnego pracownika. Przyjmuje jedynie zlecenia, które później przekazuje do realizacji spółce (...).

Zainteresowany M. K. w okresie od 01.04.2014 r. do 31.01.2016 r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krojczego, a następnie brygadzisty w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodził się na proponowane warunki i rozwiązał umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 29.01.2016 r. zawarł ze spółką (...) umowę o pracę na czas określony od 01.02.2016 r. do 31.03.2019 r. na stanowisku brygadzisty w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 16 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20%, dodatek za niepalenie 49,20 zł oraz dodatek funkcyjny 605,85 zł brutto.

Jako brygadzista zainteresowany wykonuje te same czynności w (...), które wykonywał w spółce (...). Sprawuje nadzór nad pracownikami, jego przełożonym jest E. H..

Wynagrodzenie za pracę zainteresowany otrzymywał w formie przelewu.

Zainteresowana E. M. w okresie od 01.10.2007 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku pakowacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu od E. H. oferty pracy w firmie (...) z wyższym

wynagrodzeniem zgodziła się na proponowane warunki i rozwiązała umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 01.02.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas określony od 01.02.2016 r. do 31.03.2018 r. na stanowisku pakowacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 13,30 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

Obecnie zainteresowana jest zatrudniona w firmie (...) na czas nieokreślony. Zajmuje się pakowaniem dla klientów wyrobów wełnianych, czynności te wykonuje przy stole. Bezpośrednim przełożonym zainteresowanej jest E. H., natomiast nadzór nad jej pracą sprawuje brygadzysta. Praca wykonywana na rzecz spółki (...) niczym się nie różni od pracy świadczonej wcześniej na rzecz (...). Warunki zatrudnienia pozostały bez zmian, pracę wykonuje w tym samym miejscu. Brygadzystą jest ta sama osoba, co w spółce (...).

Zainteresowana pracuje na jedną zmianę od 6:00 do 14:00 lub od 7:00 do 15:00.

Wynagrodzenie za pracę otrzymuje od spółki (...) przelewem na konto.

Zainteresowana M. M. (1) w okresie od 01.10.2008 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku zastępcy kierownika działu administracyjnego, kierownika działu administracyjnego w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku kierownika działu administracyjnego w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 3.700 zł brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana zajmuje się obsługą klientów obcojęzycznych, wcześniej zajmowała się tym samym w firmie (...) jako asystentka Zarządu. Jej zakres obowiązków nieznacznie się zmienił, ponieważ dodatkowo zajmuje się dokumentacją spółki (...) – umowami zawieranymi przez spółkę, fakturami wystawianymi przez tą spółkę. Pracuje w stałych godzinach od 8:00 do 16:00.

Zainteresowana zdecydowała się podjąć pracę w firmie (...) ze względu na ofertę wyższego wynagrodzenia, którą złożyła jej E. H..

Miejsce pracy M. M. (1) nie zmieniło się.

Zainteresowana U. M. w okresie od 01.08.2005 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu od E. H. oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodziła się na proponowane warunki i rozwiązała umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 13,50 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu. Zajmuje się szyciem wyrobów z wełny. Również godziny pracy nie uległy zmianie.

Zainteresowana I. N. w okresie od 03.10.2005 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...).

Wynagrodzenie ustalono w wysokości 14 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonywała taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu. Zajmowała się szyciem pościeli z wełny.

Wynagrodzenie za pracę otrzymywała od spółki (...) przelewem na konto.

Zainteresowany D. N. w okresie od 12.10.2010 r. do 31.01.2016 r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krojczego w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu od E. H. oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodził się na proponowane warunki i rozwiązał umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 29.01.2016 r. zawarł ze spółką (...) umowę o pracę na czas określony od 01.02.2016 r. do 11.10.2016 r. na stanowisku krojczego w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 13 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

Zainteresowany zajmuje się wykrawaniem obuwia. Po przejściu do spółki (...) pracuje na lepszej maszynie. W spółce (...) zainteresowany wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu.

Wynagrodzenie za pracę otrzymuje przelewem od spółki (...).

Zainteresowana S. R. w okresie od 15.12.2004 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodziła się na proponowane warunki i rozwiązała umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 16 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu, używając tych samych narzędzi.

Wynagrodzenie za pracę otrzymywała od spółki (...) przelewem na konto.

Zainteresowana I. S. w okresie od 01.09.2005 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej, krawcowa pakowacz w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 13,80 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonywała taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu. Zajmowała się szyciem wyrobów z wełny jak poduszki, kołdry, pościel i pakowała wyroby.

Wynagrodzenie za pracę otrzymywała na rachunek bankowy przelewem.

Zainteresowany P. S. w okresie od 01.02.2014 r. do 31.01.2016 r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na stanowisku kierownika marketingu i sprzedaży w pełnym wymiarze czasu pracy.

W dniu 29.01.2016 r. zawarł ze spółką (...) umowę o pracę na czas określony od 01.02.2016 r. do 28.02.2019 r. na stanowisku kierownika marketingu i sprzedaży w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 5.645,41 zł brutto oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowany wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...). Pracuje zarówno w biurze w siedzibie spółki jak i w terenie u klientów. Zajmuje się sprzedażą produktów, przygotowaniem ofert handlowych i utrzymywaniem kontaktów z obecnymi klientami oraz pozyskiwaniem nowych klientów. Zainteresowany zdecydował się na podjęcie pracy w (...) ze względu na większą stabilność spółki pod względem ekonomicznym. W firmie (...) podlega E. H., wcześniej w (...) jego przełożonym był M. H..

Zainteresowana K. T. w okresie od 18.08.1997 r. do 31.01.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu od E. H. oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodziła się na proponowane warunki i rozwiązała umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 29.01.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.02.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 14,50 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu, przy użyciu tych samych maszyn. Zajmuje się szyciem wyrobów z wełny jak poduszki, kołdry, pościel. Pracuje od poniedziałku do piątku, od 6:00 do 14:00 lub od 7:00 do 15:00.

Wynagrodzenie za pracę otrzymuje przelewem na rachunek bankowy od firmy (...).

Zainteresowana G. W. w okresie od 02.06.1997 r. do 29.02.2016 r. była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Po otrzymaniu od E. H. oferty pracy w firmie (...) z wyższym wynagrodzeniem zgodziła się na proponowane warunki i rozwiązała umowę o pracę ze spółką (...) za porozumieniem stron.

W dniu 01.03.2016 r. zawarła ze spółką (...) umowę o pracę na czas nieokreślony od 01.03.2016 r. na stanowisku krawcowej w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano miejscowość Ś., ul. (...). Wynagrodzenie ustalono w wysokości 15,50 zł za godzinę brutto, premia uznaniowa do 20% oraz dodatek za niepalenie 49,20 zł.

W spółce (...) zainteresowana wykonuje taką samą pracę co wcześniej w firmie (...) i w tym samym miejscu, przy użyciu tych samych maszyn. Godziny pracy również były te same.

Spółka (...) sp. z o.o. z tytułu zawartej umowy o udostępnienie personelu wystawiała faktury VAT. Na wartość kwot brutto, wskazanych w fakturach, składały się suma wynagrodzenia należnego zainteresowanym pracownikom, należności publicznoprawne (podatki i składki na ubezpieczenie zdrowotne). Rozliczenie miesięczne powinno zawierać szczegółowe wyliczenie przepracowanych godzin. Odwołująca spółka (...) uiszczała należności wynikające z faktur.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym oddalił odwołania (pkt 1 wyroku) oraz zasądził odwołujących (...) sp. z o.o. w (...) sp. z o.o. w Ś. na rzecz organu rentowego po kwocie 1980 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zaznaczył, że w sprawie będącej przedmiotem rozpoznania zdecydowana większość okoliczności faktycznych była bezsporna. Istotą sporu stanowiła natomiast kwestia objęcia ubezpieczonych

obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym w związku z czynnościami (pracą), jakie faktycznie wykonywali na podstawie umów o pracę zawartych ze spółka (...) z o.o. z siedzibą w Ś. oraz określenie tego na czyją rzecz ta praca była wykonywana, a w rezultacie określenia płatnika składek na ww. ubezpieczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zaskarżonej decyzji zasadnie przyjął, że (...) sp. z o.o. za sporny okres od 01.02.2016 r. do 31.05.2017 r. (a w przypadku G. W. za okres od 01.03.2016 r. do 21.05.2017 r.) jest płatnikiem składek za ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne z tytułu umów o pracę zawartych między ubezpieczonymi M. K., E. M., M. P., U. M., I. N., D. N., S. R., I. S., P. S., K. T. i G. W. a (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś., prawidłowo uznając, iż ubezpieczeni z tytułu wymienionych wyżej umów o pracę byli w rzeczywistości pracownikami spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś. w rozumieniu art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy podał, iż zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu podlegają osoby fizyczne, które na terenie Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 wymienionej ustawy stanowią natomiast, iż osoby takie podlegają również ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu. Definicja pracownika w prawie ubezpieczeń społecznych zawarta w art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest definicją szerszą, niż pojęcie pracownika obowiązujące na gruncie prawa pracy. Zgodnie z przytoczonym przepisem ustawy za pracownika uważa się nie tylko osobę pozostającą w stosunku pracy (o tym mówi art. 8 ust. 1), ale również osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, w którym pozostaje w stosunku pracy. Ustawodawca wprowadził regułę, iż umowa zlecenia zawarta z własnym pracownikiem podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu tak jak umowa o pracę. Jeśli została ona zawarta wprawdzie nie z własnym pracodawcą, ale jeśli w ramach takiej umowy wykonywana jest praca na rzecz pracodawcy, z którym osoba wykonująca umowę zlecenia pozostaje w stosunku pracy, należy odprowadzać od niej składki na ubezpieczenia na takich samych zasadach jak w przypadku umowy o pracę. Powyższy przepis akcentuje zatem, że status pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych wyznacza w istocie nie tylko podstawa nawiązania więzi prawnej między pracownikiem, a pracodawcą, ale również fakt świadczenia pracy, rzeczywistego wykonywania obowiązków pracowniczych.

Opisana wyżej wykładnia art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych znajduje pełne uzasadnienie w judykaturze, bowiem w uzasadnieniu uchwały z dnia 02.09.2009 r., wydanej w sprawie II UZP 6/09 Sąd Najwyższy w sposób nie budzący wątpliwości wskazał, iż o świadczeniu pracy na rzecz własnego pracodawcy (na podstawie umowy zawartej z innym podmiotem) świadczy uzyskanie przez pracodawcę rezultatu tej pracy.

Sąd Okręgowy wskazał, że w pełni podziela powyższe zapatrywania orzecznictwa, stwierdzając, że znajdują bezpośrednie przełożenie na realia niniejszej sprawy.

W dalszej części uzasadnienia Sąd I instancji zaznaczył, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że czynności wykonywane przez ubezpieczonych na podstawie spornych umów o pracę były w rzeczywistości pracą wykonywaną na rzecz spółki (...), która do dnia 31.01.2016 r., a w przypadku G. W. do dnia 29.02.2016 r., była pracodawcą zainteresowanych.

Sąd Okręgowy zaakcentował, że warunki wykonywania spornych umów ustalił na podstawie zeznań zainteresowanych. Z zeznań tych wynika, że zainteresowani wykonywali tę samą pracę, na tych samych zasadach i w tym samym miejscu, co na rzecz spółki (...), również na podstawie umów o pracę, które zostały rozwiązane w dniu 31.01.2016 r., a w przypadku G. W. w dniu 29.02.2016 r., czyli bezpośrednio przed rozpoczęciem pracy na rzecz spółki (...).

W ocenie Sądu I instancji zeznania ubezpieczonych nie pozostawiają wątpliwości, iż czynności wykonywane na rzecz spółki (...) były w rzeczywistości pracą na rzecz byłego pracodawcy (...) sp. z o.o. - świadczy o tym przede wszystkim fakt, iż były wykonywane w tym samym miejscu i przy pomocy narzędzi i maszyn należących do spółki (...). Podkreślił,

że to właśnie spółka (...) uzyskiwała korzyści z wykonywania tych umów. W ocenie Sądu Okręgowego nie zmienia tego istnienie ogniwa pośredniego w postaci umowy o udostępnienie personelu z dnia 30.11.2015 r., czy też fakt, że spółka (...) wypłacała wynagrodzenie za pracę wykonywaną na jej rzecz.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma wątpliwości, że beneficjentem wszystkich tych czynności wykonywanych przez zainteresowanych była odwołująca spółka (...). Praca była wykonywana w ramach prowadzonej przez spółkę produkcji i sprzedaży wyrobów własnych i w jej interesie gospodarczym. W istocie pracownicy wykonywali wręcz swoją zwykłą pracę, taką, jak w ramach poprzedniego zatrudnienia. Oznacza to, że czynności wykonywane w ramach spornych umów o pracę zawartych ze spółką (...), były pracą wykonywaną przez zainteresowanych na rzecz spółki (...) jako pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku pracowników, o jakich mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi łączny przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, uzyskany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oraz umów cywilnoprawnych. W odniesieniu do tej kategorii ubezpieczonych (pracowników) płatnikiem składek jest pracodawca, a przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy (art. 18 ust. 1a ww. ustawy). Pracodawca, ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien zatem zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Obowiązki płatnika powinny bowiem obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy (wyrok SA w Szczecinie z 09.10.2018 r., sygn. akt III AUa 1015/15).

Reasumując Sąd Okręgowy wskazał, że zaskarżona decyzja jest zatem w całości prawidłowa w zakresie rozstrzygnięcia o tym, że płatnikiem składek w stosunku do przychodu zainteresowanych osiąganego z tytułu umów o pracę jest spółka (...).

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołania.

O kosztach zastępstwa procesowego (pkt 2) Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Pozwany domagał się zwrotu kosztów od obu odwołujących (2x11x180zł).

Apelację od powyższego wyroku wywiedli odwołujący (...) sp. z o.o. w Ś. oraz (...) sp. z o.o. w Ś. (każdy osobno).

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili naruszenie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z art. 83 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędne przyjęcie, że z uwagi na świadczenie usług przez spółkę (...) na rzecz spółki (...), to ta właśnie spółka powinna być płatnikiem składek dla zainteresowanych w sprawie.

Wskazując na powyższe wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu z 24.04.2018 r., iż płatnikiem składek ZUS dla zainteresowanych za okres wskazany w zaskarżonej decyzji nr (...) jest spółka (...).

Nadto wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z odwołujących kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację odwołujących Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o ich oddalenie oraz o zasądzenie od odwołujących na pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelację odwołujących, zarówno (...) sp. z o.o. w Ś. jak i (...) sp. z o.o. w Ś. okazały się bezzasadne i jako takie podlegały oddaleniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w sposób staranny, nieuchybiający zasadzie swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. Zgromadzone w niniejszej sprawie dowody Sąd I instancji oceniał wszechstronnie, tj. wiarygodność i moc poszczególnych dowodów oceniona została w odniesieniu do całokształtu pozostałych dowodów. Sąd I instancji dokonał ustalenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie i Sąd Apelacyjny podstawę faktyczną wyroku w pełni podziela. Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalenia i ocenę prawną Sądu Okręgowego.

Istotę sporu w niniejszej sprawie stanowiła kwestia objęcia ubezpieczonych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym w związku z czynnościami (pracą), jakie faktycznie wykonywali na podstawie umów o pracę zawartych ze spółka (...) z o.o. z siedzibą w Ś. oraz określenie tego na czyją rzecz ta praca była wykonywana, a w rezultacie określenia płatnika składek na ww. ubezpieczenie.

Na wstępie przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu podlegają osoby fizyczne, które na terenie Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Z kolei art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 wymienionej ustawy stanowią, iż osoby takie podlegają również ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu. Definicja pracownika w prawie ubezpieczeń społecznych zawarta w art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest definicją szerszą, niż pojęcie pracownika obowiązujące na gruncie prawa pracy. Zgodnie z przytoczonym przepisem ustawy za pracownika uważa się nie tylko osobę pozostającą w stosunku pracy (o tym mówi art. 8 ust. 1), ale również osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, w którym pozostaje w stosunku pracy. Ustawodawca wprowadził regułę, iż umowa zlecenia zawarta z własnym pracownikiem podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu tak jak umowa o pracę. Jeśli została ona zawarta wprawdzie nie z własnym pracodawcą, ale jeśli w ramach takiej umowy wykonywana jest praca na rzecz pracodawcy, z którym osoba wykonująca umowę zlecenia pozostaje w stosunku pracy, należy odprowadzać od niej składki na ubezpieczenia na takich samych zasadach jak w przypadku umowy o pracę. Powyższy przepis akcentuje zatem, że status pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych wyznacza w istocie nie tylko podstawa nawiązania więzi prawnej między pracownikiem, a pracodawcą, ale również fakt świadczenia pracy, rzeczywistego wykonywania obowiązków pracowniczych.

W oparciu o powyższe rozważania rozstrzygnięciu w niniejszej sprawie podlegało to czy pracodawcą i płatnikiem składek w spornym okresie czasu w stosunku do zainteresowanymi był (...) spółka z o.o. w Ś., a nie formalny pracodawca (...) sp. z o.o.

Jak wynika z umowy o udostępnienie personelu zawartej pomiędzy (...) sp. z o.o. w Ś. a (...) sp. z o.o. w Ś. w dniu 30.11.2015 r. (...) sp. z o.o. zobowiązuje się do świadczenia na rzecz (...) sp. z o.o. usług obejmujących udostępnienie czasowe na rzecz (...) osób, zatrudnionych na podstawie umów o pracę w (...) sp. z o.o. i zaangażowanych przez (...) sp. o.o. na podstawie umów prawa cywilnego w celu wykonywania umówionych zadań i pracy oraz wykonywania usług (...) sp. z o.o. w Ś. – a (...) sp. z o.o. zobowiązuje się do zapłaty (...) sp. z o.o. wynagrodzenia.

Zgodnie z § 3 ww. umowy tytułem wynagrodzenia niniejszej umowy (...) ma wpłacać (...) co miesiąc kwotę obejmującą wszystkie i pełne koszty zatrudnienia w danym miesiącu wszystkich udostępnionych osób zatrudnionych zarówno na umowach o pracę, jak również na umowach zlecenia tj. pensje brutto, obciążenia ZUS oraz wszystkie inne koszty z tym związane tj. np. koszty badań lekarskich oraz w przypadku osób na umowach zlecenia pełne koszty zapłaty tej usługi. (§ 6) (...) zobowiązał się też do pokrycia kosztów ewentualnych szkoleń, w których udział wezmą wyznaczeni pracownicy zatrudnieni na podstawie umów o pracę w (...) lub zaangażowani przez (...) na podstawie umów prawa cywilnego.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że płatnik składek (...) sp. z o.o. zgłosił do ubezpieczeń społecznych osoby, które zawarły z ww. płatnikiem umowy o pracę, jednakże ubezpieczeni nie świadczyli pracy na rzecz ww. firmy. W całym spornym okresie, tj. od dnia zawarcia umowy o pracę do dnia 31.05.2017 r. osoby te wykonywały pracę na rzecz firmy (...) spółka z o.o., w której były zatrudnione do 31.01.2016 r., a w przypadku Pani G. W. do 29.02.2016 r. Ubezpieczeni przed zawarciem przez spółki (...) powyższej umowy z dnia 30.11.2015 r. zatrudnieni byli na podstawie umów o pracę w (...) z siedzibą w Ś., która prowadzi działalność w zakresie produkcji wyrobów zdrowotnych. Do czasu przejścia pracowników (...) i podpisania z nimi umów o pracę, spółka (...) była odbiorcą wyrobów produkowanych przez (...) i zajmowała się ich sprzedażą, natomiast od lutego 2016 r. spółka (...) w ramach realizacji umowy z dnia 30.11.2015 r. zajmowała się realizacją zleceń przekazanych od spółki (...). Podstawą wykonywania przez osoby zainteresowane pracy na rzecz (...) sp. z o.o. była umowa o czasowe udostępnienie personelu zawarta pomiędzy spółkami (...) z dnia 30.11.2015r. Na mocy ww. umowy płatnik składek (...) sp. z o.o. zobowiązał się do świadczenia na rzecz (...) sp. z o.o. usług obejmujących czasowe udostępnianie osób zatrudnionych w (...) w celu wykonywania pracy w (...) sp. z o.o., a firma (...) zobowiązała się do zapłaty (...) sp. z o.o. wynagrodzenia obejmującego pełne koszty zatrudnienia w danym miesiącu wszystkich udostępnionych osób, tj. wynagrodzenia brutto, należnych składek, a także innych kosztów z tym związanych, w tym kosztów badań lekarskich. Rozliczenie miesięczne miało zawierać szczegółowe wyliczenie przepracowanych godzin przez poszczególne osoby.

Sąd Apelacyjny także zaznacza, że przesłuchane w toku procesu osoby zainteresowane potwierdziły, że w okresie zatrudnienia w firmie (...) w rzeczywistości nadal wykonywały pracę na rzecz (...) sp. z o.o. polegającą na produkcji wyrobów wełnianych i odzieży, usługach krojenia materiału, szycia i sprzedaży wyrobów. Zainteresowani potwierdzili, że od dnia 01.02.2016r. w ramach zawartych z firmą (...) umów o pracę, wykonywały na rzecz (...) sp. z o.o. takie same czynności, w tym samym miejscu, jakie wykonywały wcześniej w (...) sp. z o.o. w okresie zatrudnienia na podstawie umów o pracę. Praca była wykonywana przez zainteresowanych przy pomocy narzędzi i maszyn należących do spółki (...).

Sąd Apelacyjny zaznacza, że dla oceny, czy praca w ramach spornych umów była wykonywana na rzecz byłego pracodawcy – spółki (...), miały zeznania zainteresowanych, które okazały się pod tym względem jednoznaczne, bowiem z zeznań tych wynika, że zainteresowani wykonywali tę samą pracę (jedynie zainteresowanej M. M. (1) nieznacznie zmienił się zakres czynności, gdyż dodatkowo zajmuje się ona dokumentacją spółki (...)), na tych samych zasadach i w tym samym miejscu, co na rzecz spółki (...), również na podstawie umów o pracę, które zostały rozwiązane w dniu 31.01.2016 r., a w przypadku G. W. w dniu 29.02.2016 r., czyli bezpośrednio przed rozpoczęciem pracy na rzecz spółki (...).

W ocenie Sądu Odwoławczego zeznania ubezpieczonych nie pozostawiają wątpliwości, iż czynności wykonywane na rzecz spółki (...) były w rzeczywistości pracą na rzecz byłego pracodawcy (...) sp. z o.o. Na powyższe przede wszystkim wskazuje fakt, iż były wykonywane w tym samym miejscu (ul. (...), Ś.) i przy pomocy narzędzi i maszyn należących do spółki (...). Nie sposób pominąć, iż to właśnie spółka (...) uzyskiwała korzyści z wykonywania tych umów. Co prawda formalnie od 30.11.2015 r. spółka (...) nie zatrudniała żadnych pracowników, natomiast od 2016 r. pracownicy (...) (poprzednio pracownicy (...)) wykonywali zlecenia wpływające do (...). Nie może tego zmienić istnienie ogniwa pośredniego w postaci umowy o udostępnienie personelu z dnia 30.11.2015 r. czy też fakt, że spółka (...) wypłacała wynagrodzenie za pracę wykonywaną na jej rzecz. Sąd Apelacyjny podkreśla także, że spółki (...) sp. z o.o. z tytułu zawartej umowy o udostępnienie personelu wystawiała faktury VAT. Na wartość kwot brutto, wskazanych w fakturach, składały się suma wynagrodzenia należnego zainteresowanym pracownikom, należności publicznoprawne (podatki i składki na ubezpieczenie zdrowotne). Rozliczenie miesięczne zawierało szczegółowe wyliczenie przepracowanych godzin, a odwołująca spółka (...) uiszczała należności wynikające z faktur.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji prawidłowo przyjął, że to właśnie spółka (...) uzyskiwała korzyści z wykonywania tych umów, zatem jest rzeczywistym beneficjentem pracy osób zainteresowanych.

Zwrócić uwagę nadto należy na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.05.2022 r. sygn. II USK 527/21, w którym to Sąd rozpoznając skargę kasacyjną stwierdził, że przepis art. 83 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń

społecznych nie dokonał zmiany systemowej, bo nie zmienił podstawowej zasady systemu ubezpieczeń społecznych, że płatnikiem składek jest rzeczywisty a nie pozorny pracodawca. W aspekcie nowej regulacji art. 83 ust. 1 pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest odpowiedzialnością ustawodawcy na nieprawidłowe i przedmiotowe wprowadzanie u wielu pracodawców tzw. pozornej zmiany zatrudnienia pracowników. Pozorny pracodawca, który zgłaszał pracowników do ubezpieczeń społecznych w rzeczywistości nie był pracodawcą, a więc również płatnikiem, zaś rzeczywisty pracodawca trwał w bezpodstawnym przekonaniu, że nie zatrudnia pracowników. Nieprawidłowość takich przedsięwzięć wyrażała się w unikaniu płacenia składek na ubezpieczenia społeczne i dalsze.

Sąd Najwyższy podał, że nie jest uprawnione zapatrywanie wniosku, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie miał przed 13 czerwca 2017 r. kompetencji do wydania decyzji w sprawie ustalenia płatnika składek. Wyjątkowa regulacja z ustawy z 11 maja 2017 r. jedynie potwierdziła podstawowe i utrwalone zasady prawa ubezpieczeń społecznych, czyli że płatnikiem i stroną stosunku ubezpieczenia społecznego jest rzeczywisty pracodawca.

Podkreślił też, że sprawa o ustalenie płatnika składek już wcześniej nie stanowiła novum. W art. 83 ust. 1 pkt 1a występuje jedynie zawężenie regulacji do sytuacji, w której nie jest kwestionowane samo zatrudnienie jako tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym, lecz występuje tylko wątpliwość kto jest płatnikiem składek. Ustawodawca, zważając zapewne na skalę nieprawidłowości, uznał dodatkową regulację za uzasadnioną. W szczególności w sytuacji, gdy na tle wielu spraw ujawniano, że tzw. outsourcing pracowniczy był pozorny i łączył się z nieopłacaniem składek przez pośrednią spółkę przez niekrótki okres, która nie była pracodawcą. Nowa regulacja z art. 83 ust. 1 pkt 1a nie otworzyła jednak nowej kompetencji ZUS a jedynie ją potwierdzała. Ustawodawca uznał, iż taka dodatkowa regulacja jest potrzebna, co wynika z równoczesnego dodania nowej regulacji w art. 38a sus wynikającej z tego samego problemu.

Co najmniej pośrednio potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z 16 grudnia 2020 r., I UK 137/19, w którym stwierdził, iż przepisy art. 83 ust. 1 pkt 1 i pkt 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowią regulację proceduralną, ściśle zależną od prawa materialnego. ZUS jest stroną stosunków ubezpieczenia i samodzielnie ustala czy zgłaszający płatnik jest rzeczywistym pracodawcą. Czyli może stwierdzić w decyzji, że inny podmiot jest faktycznym pracodawcą. Taką wykładnię i stosowanie prawa wzmocnił, a w istocie potwierdził, ustawodawca dodając do art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przepis ust. 1 pkt 1a (Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalenia płatnika składek). Istotny jest art. 38a ust. 1 tej ustawy, dodany ustawą zmieniającą z 11 maja 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 1027), a stanowiący, że „Jeżeli w związku z przeprowadzonym postępowaniem wyjaśniającym lub kontrolą wykonywania przez płatników składek obowiązków z zakresu ubezpieczenia społecznego zachodzi konieczność wydania decyzji, o której mowa w art. 83 ust. 1 pkt 1a, Zakład wydaje decyzję podmiotowi zgłaszającemu ubezpieczonych do ubezpieczeń społecznych oraz płatnikowi składek ustalonemu przez Zakład”. Ustawodawca zatem wskazuje, że mogą być różne podmioty czyli zgłaszający i płatnik, zatem samo zgłoszenie może być weryfikowane i pozwany może stwierdzić, że inny podmiot jest pracodawcą i płatnikiem składek. Ustawa zmieniająca nie oznacza, iż dopiero od jej wejścia w życie pozwany może weryfikować zgłoszenie. Już wcześniej mógł to robić i wydawał podobne decyzje, gdyż pozwalała na to regulacja art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Pozwany przed wydaniem decyzji nie występuje do sądu o ustalenie stosunku prawnego. Co najmniej pośrednio wynika to z art. 189¹ k.p.c., który odnosi się do organu podatkowego a nie do pozwanego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zaznacza, że zarzuty sformułowane przez odwołujących w apelacji są nietrafione i Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia, zarzuty powołane w apelacji w żadnej mierze nie wzruszyły rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd I instancji. Sąd Apelacyjny po ponownym przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego z niniejszej sprawie nie dopatrzył się naruszeń ze strony Sądu I instancji, postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w sposób wyczerpujący, Sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz dokonał prawidłowej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, co w konsekwencji przełożyło się na wydanie wyroku z 30.12.2020r.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację odwołującej (...) sp. z o.o. w Ś. oraz (...) sp. z o.o. w Ś. (pkt 1 i 2 wyroku).

Z kolei o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Mając powyższe na względzie, tytułem zwrotu kosztów procesu (kosztów zastępstwa procesowego) zasądzone od odwołujących na rzecz organu rentowego kwotę po 2700 zł – pkt 3 sentencji wyroku.

sędzia Marta Sawińska